

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

Međunarodni
krivični sud za
bivšu Jugoslaviju

Saopštenje za javnost

(Isključivo za medije. Nije službeni dokument.)

APPEALS CHAMBER

CHAMBRE D'APPEL

ŽALBENO VEĆE

Hag, 20. jula 2005.

JP/MOW/992-t

PRESUDA ŽALBENOG VIJEĆA U PREDMETU: TUŽILAC PROTIV MIROSLAVA DERONJIĆA

- **POTVRĐENA ZATVORSKA KAZNA OD 10 GODINA**

U prilogu se nalazi sažetak presude Žalbenog veća, u sastavu: sudija Meron (predsjedavajući), sudija Pocar, sudija Shahabuddeen, sudija Güney i sudija Weinberg de Roca, kojeg je pročitao predsjedavajući sudija.

SAŽETAK

Na osnovu naloga o rasporedu, izdatog 1. jula 2005., Žalbeno vijeće danas donosi svoju presudu po žalbi na kaznu u ovom predmetu.

Gospodin Deronjić je uložio žalbu na kaznu koju mu je 30. marta 2004. izreklo Pretresno vijeće II ovog Međunarodnog suda. Ovaj predmet se odnosi na događaje koji su se odigrali u selu Glogova, u opštini Bratunac, u istočnom dijelu Bosne i Hercegovine u maju 1992. godine. Miroslav Deronjić je bio predsjednik bratunačkog Kriznog štaba i član Srpske demokratske stranke Bosne i Hercegovine. Uveče 8. maja 1992. naredio je napad na selo Glogova učestvujući tako u udruženom zločinačkom poduhvatu čiji je cilj bilo trajno uklanjanje, silom ili drugim sredstvima, bosanskih Muslimana, stanovnika sela Glogova, počinjavanjem krivičnog djela progona. Selo Glogova je djelimično spaljeno, a stanovnici bosanski Muslimani su silom raseljeni. Kao posljedica tog napada, u selu su ubijena 64 civila Muslimana, kuće bosanskih Muslimana, njihova privatna imovina i džamija su uništeni, a znatan dio Glogove je spravljen sa zemljom.

Dana 29. septembra 2003. strane su sklopile sporazum o potvrdnom izjašnjavanju o krivici, zasnovan na Drugoj izmijenjenoj optužnici i posebnoj Činjeničnoj osnovi. Na Pretresu o potvrdnom izjašnjavanju o krivici, održanom 30. septembra 2003., žalilac se izjasnio krivim za progone, jedinstvenu tačku na koju je svedena Druga izmijenjena optužnica. Kako bi se uskladile razlike koje je Pretresno vijeće identifikovalo između Druge izmijenjene optužnice i Činjenične osnove koje su podnijele strane, Pretresno vijeće je pozvalo strane da pruže dodatna razjašnjenja. Tokom pretresa o kazni održanog 27. i 28. januara 2004., Pretresno vijeće je konstatovalo da je žalilac kriv po datoj tački optužnice, za progone, zločin protiv čovječnosti, kažnjiv po članu 5(h) Statuta Međunarodnog suda. Nakon daljeg pregleda iskaza žalioaca datog 27. januara 2004., Druge izmijenjene optužnice i Činjenične osnove, Pretresno vijeće je konstatovalo da postoje dodatne materijalne razlike i naložilo da se održi nastavak pretresa o kazni 5. marta 2004. kako bi se verificovalo da žaliočeva potvrdna izjava o krivici i dalje ispunjava zahtjeve pravila 62bis Pravidnika.

Utvrđena je individualna krivična odgovornost žalioaca na osnovu člana 7(1) Statuta Međunarodnog suda zbog značajnog učešća u svojstvu saizvršioca u udruženom zločinačkom poduhvatu. Pretresno vijeće je, uz izdvojeno mišljenje sudije Schomburga, izreklo žalioocu kaznu od 10 godina zatvora, s pravom da mu se uračuna vrijeme koje je proveo u pritvoru.

Slijedeći praksu Međunarodnog suda, neću čitati tekst presude, nego samo dispozitiv. Umjesto toga, rezimirajuća pitanja o kojima se raspravljalo u ovom žalbenom postupku i zaključke Žalbenog vijeća. Naglašavam da ovaj rezime nije dio pisane presude koja je jedini mjerodavan prikaz zaključaka i obrazloženja Žalbenog vijeća. Kopije pisane verzije presude biće na raspolaganju stranama i javnosti po završetku ove sjednice.

Adresa na Internetu: <http://www.un.org/icty/index-b.html>

Outreach program

Selska 2, 10001 Zagreb, Hrvatska

Tel.: +385 1 390 8868; +385 1 390 8869 Fax: +385 1 390 8846

Neću opširno govoriti o standardima preispitivanja po žalbi i relevantnim odredbama prilikom izricanja kazne jer sam se na to već osvrnuo za vrijeme uvodnog izlaganja na pretresu po žalbi.

Žalilac je pokrenuo četiri osnova za žalbu, na koja ću se redom osvrnuti.

U svom prvom osnovu za žalbu, žalilac tvrdi da je Pretresno vijeće pogriješilo u primjeni prava i utvrđivanju činjenica te da je zloupotrijebilo svoje diskreciono pravo prilikom donošenja zaključaka i nalaza utemeljenih na dokazima koji nisu konkretno sadržani u Drugoj izmijenjenoj optužnici, Sporazumu o potvrdnom izjašnjavanju o krivici ili Činjeničnim osnovama; on se poziva na sve ove dokumente kao „paket sporazuma o izjašnjavanju o krivici“. U podršku svojoj tvrdnji, žalilac skreće pažnju Žalbenog vijeća na različite paragrafe Presude o kazni za koje tvrdi da su protivrječni ili sadrže pravne ili činjenične greške.

Žalbeno vijeće konstatuje da je Pretresno vijeće adekvatno i nužno pogledalo druge dokaze, mimo paketa sporazuma o izjašnjavanju o krivici, kao nezavisne indicije kako bi se uvjerilo da je postojala dovoljna činjenična osnova za potvrdno izjašnjavanje o krivici. Pristup Pretresnog vijeća bio je dosljedan pravilu 62bis Pravilnika o postupku i dokazima. Pored toga, Žalbeno vijeće konstatuje da Pretresno vijeće nije pogriješilo što je prilikom određivanja kazne žalioцу uzelo u obzir sve relevantne informacije kojima je raspolagalo.

Kad je riječ o konkretnim pravnim i činjeničnim greškama koje žalilac navodi u okviru svog prvog osnova za žalbu, Žalbeno vijeće podsjeća da, opšte uzevši, Pretresno vijeće nije dužno da se u svojoj presudi poziva na svaki dokaz koji je u sudskom spisu ili na svaki argument iznesen tokom suđenja. Ako navedeni dokazi ne potkrepljuju direktno činjenice na kojima se temelji osporavani zaključak Pretresnog vijeća, procjena o tome da li je Pretresno vijeće pogriješilo mora se vršiti od slučaja do slučaja i u svjetlu svih dokaza koji su bili pred njim. Štaviše, Žalbeno vijeće naglašava da je na žalioцу da dokaže da mu je tom greškom nanesena šteta.

Žalbeno vijeće je pažljivo pregledalo svaki žaliočev navod o pravnim i činjeničnim greškama. Ono zaključuje da nijedan od žaliočevih argumenata u okviru ovog osnova za žalbu nije utemeljen. Žalilac nije uspio pokazati da je Pretresno vijeće pogriješilo na njegovu štetu: (1) konstatujući da je on prihvatio dolazak dobrovoljaca i njihovo učešće u primjeni sile; (2) zaključivši da se žalilac pridružio operaciji razoružavanja stanovništva Glogove ne samo prihvatajući je, već i učestvujući u njoj; (3) ukazavši na vremensko trajanje udruženog zločinačkog poduhvata; (4) izjavivši da je zločin bio dugo planiran; (5) u svojim izjavama u odnosu na žaliočev *mens rea*; (6) u različitim paragrafima za koje žalilac tvrdi da insinuiraju njegovu odgovornost za dodatna krivična djela koja nisu sadržana u Drugoj izmijenjenoj optužnici; (7) zaključivši da je žalilac svoja ovlaštenja i političku moć kao predsjednik Kriznog štaba i Opštinskog odbora zloupotrijebio da počini krivična djela za koja se tereti; (8) pozivajući se na činjenicu da je žaliočevo učešće u napadu na Glogovu uključivalo i „planiranje“; (9) zaključivši da je žalilac imao vodeći položaj u ovoj operaciji; i, konačno, (10) donoseći činjenične zaključke o ranjivosti stanovnika Glogove. Prema tome, žaliočev prvi osnov za žalbu se odbacuje.

U svom drugom osnovu za žalbu, žalilac iznosi argument da je princip *lex mitior* primjenjiv na njegov predmet i tvrdi da je Pretresno vijeće pogriješilo u primjeni prava i utvrđivanju činjenica kada je zaključilo da, budući da „Međunarodni sud ima primat nad nadležnošću nacionalnih sudova u bivšoj Jugoslaviji, on nije dužan izricati blaže kazne ako su takve kazne eventualno propisane u tim nacionalnim jurisdikcijama.“

Princip *lex mitior* podrazumijeva da se u slučaju da dođe do promjene u zakonima relevantnim za počinjeno krivično djelo mora primijeniti blaži zakon. Žalbeno vijeće ponavlja svoje zaključke iz Presude po žalbi na kaznu *Draganu Nikoliću* da se *lex mitior* primjenjuje na Statut Međunarodnog suda. Prema tome, ako se ikad izmjene ovlasti za izricanje kazne koje daje Statut, Međunarodni sud bi morao primijeniti onu verziju Statuta koja bi rezultirala blažom kaznom.

Kad je riječ o primjenjivosti principa *lex mitior* na odnos između zakona Međunarodnog suda i zakona relevantnog za nacionalne sudove u bivšoj Jugoslaviji, postavlja se pitanje da li su različiti nacionalni krivični zakoni relevantni i primjenjivi na zakon koji određuje odmjerenje kazne na Međunarodnom sudu. Žalbeno vijeće primjećuje da se odgovor na to može naći u samom principu *lex mitior* i, u tom smislu, ponavlja svoj zaključak iz Presude po žalbi na kaznu *Draganu Nikoliću*, u kojoj je konstatovalo da je „princip *lex mitior* Š...Ć prema tome primjenjiv samo ako se zakon koji obavezuje Međunarodni sud kasnije promijeni u povoljniji zakon koji Međunarodni sud takođe mora poštovati“.

Prema tome, pošto Međunarodni sud ne obavezuju zakon ni praksa izricanja kazni u bivšoj Jugoslaviji, princip *lex mitior* nije primjenjiv u odnosu na ove zakone. Shodno tome, drugi žaliočev osnov za žalbu se odbacuje.

U trećem osnovu za žalbu, žalilac tvrdi da je Pretresno vijeće pogriješilo u primjeni prava i utvrđivanju činjenica kada je ocjenjivalo otežavajuće okolnosti budući da one ili potpadaju pod opštu težinu krivičnog djela za koje je žalilac osuđen, ili čine sastavni dio zločina, ili pak ilustruju kontekst zločina. Žalbeno vijeće primjećuje da argumenti žalioaca u tom pogledu prevazilaze okvire njegove Najave žalbe i da on nikada nije zatražio "varijaciju osnova za žalbu" u skladu sa pravilom 108 Pravilnika, što je procedura koja se mora slijediti ukoliko se, nakon daljeg preispitivanja, ispostavi da je Najava žalbe neodgovarajuća. Žalilac nije ispunio taj proceduralni zahtjev ni svojom ogradom sadržanom u Najavi žalbe, kojom je zadržao pravo da ukaže na bilo koju grešku koju bi uočio nakon potpunog pregleda i analize cijelog spisa i nakon što dobije primjerak osuđujuće presude na svom jeziku, niti unošenjem relevantnih argumenata u svoj žalbeni podnesak. Uprkos tome, Žalbeno vijeće nalazi da u konkretnim okolnostima Tužilaštvo nije materijalno oštećeno uslijed žaliočevog propusta da zatraži varijaciju Najave žalbe u skladu sa pravilom 108 Pravilnika, te da, shodno tome, u skladu sa pravilom 5 Pravilnika, nije neophodno pribjeći odbacivanju mogućnosti da se saslušaju žaliočevi argumenti. S obzirom na to nepostojanje materijalne štete i na potencijalni značaj pomenutih argumenata za presudu koja se izriče žalioцу, Žalbeno vijeće je odlučilo da razmotri žaliočeve argumente o odnosu Pretresnog vijeća prema otežavajućim okolnostima, bez obzira na to što se žalilac ogriješio o pravila.

U pogledu merituma, žalilac prije svega tvrdi da je Pretresno vijeće dva puta razmotrilo otežavajuće faktore za njegovu presudu, što je nedopustivo. Žalbeno vijeće smatra da se faktori koje Pretresno vijeće uzima u obzir kao aspekte koji se tiču težine zločina ne mogu iznova uzeti u obzir kao odvojene otežavajuće okolnosti i *vice versa*. Žalbeno vijeće se slaže s tim da se Pretresno vijeće u svojoj osuđujućoj presudi uistinu nije eksplicitno pozabavilo razlikom između težine krivičnog djela i otežavajućih okolnosti. Šteta što je tako, ali iz toga ne slijedi nužno da je Pretresno vijeće pribjeglo nedopustivom dvostrukom obračunavanju tako što je pitanja relevantna za težinu krivičnog djela tretiralo istovremeno kao dodatne otežavajuće okolnosti. Žalbeno vijeće smatra da osuđujuća presuda jasno pokazuje da je Pretresno vijeće napravilo razliku između otežavajućih okolnosti s jedne strane i težine krivičnog djela s druge, premda ih je razmotrilo u istom odjeljku. Pretresno vijeće je dakle bilo upoznato sa činjenicom da nije dopustivo da se pitanja relevantna za težinu krivičnog djela istovremeno uzmu u obzir kao otežavajuće okolnosti.

U pogledu preostalih žaliočevih argumenata u njegovoj trećoj osnovi za žalbu o otežavajućim okolnostima koje je Pretresno vijeće uzelo u obzir, konkretno: (1) veliki broj žrtava; (2) činjenica da je napad na Glogovu bio podrobno isplaniran; (3) žaliočeva zloupotreba ovlaštenja; (4) činjenica da je žalilac naredio dodatno spaljivanje kuća; i (5) izuzetna ranjivost i nezaštićenost žrtava; Žalbeno vijeće zaključuje da je Pretresno vijeće prilikom izricanja presude imalo pravo da se osloni na činjenice koje se tiču konteksta zločina i nalazi da žalilac nije uspio da pokaže da je Pretresno vijeće pribjeglo nedopustivom dvostrukom obračunavanju otežavajućih okolnosti. Stoga se treći osnov za žalbu odbacuje.

Naposlijetku, žalilac u četvrtom osnovu za žalbu tvrdi da je Pretresno vijeće pogrešno ocijenilo olakšavajuće okolnosti. Žalbeno vijeće primjećuje da je ponovo primjenilo svoje diskreciono pravo da se pozabavi meritumom žaliočevih argumenata uprkos tome što neki od argumenata iznijetih u toj žalbenoj osnovi nedopustivo prevazilaze okvire Najave žalbe.

U pogledu merituma, žalilac tvrdi da je Pretresno vijeće pomenuvši "negativne sporedne efekte izjašnjavanja o krivici" iskazalo zabrinutost u pogledu istinitosti njegovih priznanja. Žalbeno vijeće primjećuje da se iz dijela osuđujuće presude na koji ukazuje žalilac ne može izvući zaključak koji ide u prilog njegovom argumentu da je Pretresno vijeće osporilo istinitost žaliočevih izjava. Patus na koji ukazuje žalilac nalazi se u podnaslovu dijela osuđujuće presude koji se odnosi na zakon primjenjiv na izricanje presude i ne sadrži nikakav pomen žaliočevog slučaja. Štaviše, Žalbeno vijeće primjećuje da žalilac ne navodi nijedan dio osuđujuće presude kako bi potkrijepio svoj argument da je Pretresno vijeće osporilo njegove izjave kao neistinite. Stoga Žalbeno vijeće nalazi da je argument žalioaca neutemeljen.

Žalilac takođe navodi da se u odmjerenju kazne Pretresno vijeće usredsredilo samo na odvratanje i odmazdu, a da je propustilo da dovoljno značaja prida procesu rehabilitacije. Žalbeno vijeće primjećuje da je Pretresno vijeće, navodeći presudu u žalbenom postupku *Čelebići*, ispravno ukazalo na odvratanje i odmazdu kao glavne svrhe izricanja presude i da je ispravno zaključilo da je rehabilitacija relevantan faktor kome ne treba pridati prekomjerni značaj. Pretresno vijeće je,

prema tome, uzelo u razmatranje rehabilitaciju kao princip u izricanju presude, a činjenica da je odlučilo da ne prida pretjerani značaj takvom faktoru dio je diskrecionih prava kojima raspolaže. Žalilac nadalje tvrdi da je Pretresno vijeće pogriješilo jer nije kao olakšavajuće okolnosti uzelo u obzir neke činjenice koje, po njegovom mišljenju, pokazuju da se njegov karakter i ponašanje mogu smatrati vanrednim okolnostima. Razmotrivši pažljivo svaku od tih činjenica, Žalbeno vijeće zaključuje da Pretresno vijeće nije počinilo nikakvu grešku.

Žalilac na kraju tvrdi da se Pretresno vijeće uopšte nije pozabavilo ličnim i porodičnim okolnostima žalioaca kao olakšavajućom okolnošću, uprkos činjenici da je on to detaljno obrazložio i podneo materijalne dokaze o tome. Žalbeno vijeće smatra da je Pretresno vijeće u stvari eksplicitno pomenulo žaliočeve argumente vezane za njegove porodične okolnosti, što predstavlja *prima facie* dokaze da te okolnosti jesu uzete u obzir.

Stoga Žalbeno vijeće zaključuje da je žalilac propustio da pokaže da je Pretresno vijeće počinilo grešku koja je dovela do neostvarivanja pravde po tom pitanju ili da se inače pogrešno odnosilo prema olakšavajućim okolnostima. Shodno tome, četvrti osnov za žalbu se odbacuje.

Sada ću pročitati konkretne pasuse presude Žalbenog vijeća o žalbi na izrečenu presudu. Gospodine Deronjiću, molim vas, ustanite.

Iz navedenih razloga, Žalbeno vijeće, u skladu sa članom 25 Statuta i Pravilima 117 i 118 Pravilnika o postupku i dokazima, imajući u vidu odgovarajuće pisane podneske strana u postupku i argumente koje su one izložile usmeno na ročištu 17. juna 2005, zasjedajući na otvorenoj sjednici;

jednoglasno **ODBACUJE** sve osnove za žalbu koje je podnio žalilac;

jednoglasno **POTVRĐUJE** presudu na 10 godina zatvora koju je izreklo Pretresno vijeće;

NAREĐUJE, u skladu sa pravilom 103(c) i pravilom 107 Pravilnika, da žalilac ostane u pritvoru Međunarodnog suda dok se ne okončaju dogovori vezani za njegovo prebacivanje u zemlju u kojoj će služiti kaznu zatvora.

Kompletan tekst presude na engleskom jeziku možete na zahtjev dobiti od Kancelarije za medije i naći na Internet stranici Međunarodnog suda: www.un.org/icty. Postupke pred Međunarodnim sudom takođe možete pratiti na Internet stranici Međunarodnog suda.